

Argumentarea unui citat despre drama, raportata la tragedie Act venetian - Camil Petrescu

Drama este o specie dramatica in versuri sau in proza, cu un continut grav, ilustrand cu fidelitate complexitatea vietii reale si avand un conflict puternic, ce permite individualizarea personajelor.

Avandu-si originea in drama satirica antica, trecand prin drama liturgica a Evului Mediu sau prin cea burgheza din epoca iluminismului francez, drama este de fapt o specie raspandita mai ales in romantism, curent care ignora strictetea conventiilor clasice si permite amestecul elementelor comice cu cele tragice, trasatura ce individualizeaza specia in discutie. Astfel, in literatura romana se scriu mai intai drame istorice (Despot-Voda de Vasile Alecsandri sau Razan si Vidra de Bogdan Petriceicu Hasdeu), iar in perioada interbelica aceeasi specie se nuanteaza sub raport tematic si sub cel al formulelor estetice. Drama de idei -prin creatiile lui Camil Petrescu - si cea expresionista - prin operele lui Lucian Blaga, precum Mesterul Manole - iau locul celei istorice.

Afirmatia Doinelui Comlosan din Dictionarul de comunicare are ca idee principala raportarea dramei la tragedie, specie intalnita in clasicismul antic sau in cel francez de secol XVII. Astfel, daca elementele individualizatoare ale acestei specii vizau un conflict intre protagonist si destin, care conferea valoare simbolica eroului, in drama se "pierde suportul metafizic al conflictului, fortele care se opun personajului fiind cunoscute si explicabile". Un alt doilea element care marcheaza o modificare fatala de tragedie il constituie finalul, care nu presupune in mod obligatoriu moartea eroului, caci acesta poate depasi impasul, asa cum se intampla si in Act venetian.

Numele lui Camil Petrescu se leaga, in teatru, de crearea unei specii inedite: drama de idei, prin opere precum Act venetian, Jocul ielelor sau Suflete tari. Pe modelul scriitorului norvegian H. Ibsen, autor de "drame absolute", drama de idei se caracterizeaza prin puternice conflicte de mentalitati/attitudini ale personajelor, prin eroi cu viata interioara zbuciumata, ce duce la revelatii in constiinta si la evolutia acestora, mutarea accentului de pe miscarea scenica si de pe crearea unui subiect dramatic, bogat in rasturnari de situatie, pe evidențierea miscarilor launtrice ale celor prezenti pe scena. Conceptia autorului despre teatru, expusa in studii precum Modalitatea estetica a teatrului sau Addenda la Falsul tratat, evidențiaza preferinta exclusiva a viitorului prozator pentru intelectuali aflati in proces de (auto)cunoastere, capabili "de crize de constiinta, de ordin cognitiv, nu moral, in esenta".

Tema operei o constituie conditia intelectualului aflat in cautarea absolutului in dragoste, iar ceea ce trebuie remarcat este mutarea accentului de pe social (satirizarea/oglindirea moravurilor) pe interioritatea personajelor, semn al modernizarii teatrului.

Subiectul dramatic se desfasoara pe parcursul a trei acte, pe fundalul a doua tablouri si este construit gradat, schema dramei constand in succesiunea revelatiilor din constiinta personajelor, ce menține tensiunea scenica si are drept consecinta evolutia protagonistilor, dinamica lor interioara,

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

---

faptul ca situatia finala nu se suprapune celei initiale, ca in comedie, unde conflictul se rezolva printr-o solutie de compromis.

Protagonistul piesei este Pietro Gralla, caracterizat in didascalii (Pietro - "Barbat ca de 40-50 de ani, inalt, nas puternic, gura mare, nervozitate barbateasca, impulsiv. Da o impresie de loialitate, de profunda si aspra bunatate, poruncitoare, are un fel de sinceritate moale in voce, [...] privirea lui devine de otel, [...] se ghiceste in el o fierbere interioara fara egal"), dar mai ales prin dialoguri, fapte, relatia cu antagonist Cellino. El se incadreaza intr-o tipologie a eroilor camilpeterscieni, intelectual inadaptat social, aflat in cautarea absolutului in dragoste, hipersensibil, hiperlucid si hiperanalitic.

In ceea ce priveste conflictul dramatic, acesta are ca sursa confruntarea lui Pietro, protagonistul, cu Cellino, antagonist. Confruntarea nu are resorturi sociale, nu are la baza vina tragică a protagonistului, ci pune fata in fata doua sisteme axiologice (de valori) complet opuse. Dialogul se poarta pe marginea a doua realitatii: cea politica, strategica, militara, pe de o parte, si cea erotica, pe de alta parte. Pietro apare ca un ambitios luptator pentru onoarea Venetiei, ajuns conducator al flotei prin propriile merite, spirit patriotic preocupat de soarta republicii. La polul opus, Cellino nu-si cunoaste fregata, nu a participat la nicio lupta si nu a calatorit pe mare decat ca pasager, dar isi recompenseaza periodic capitania, dovedind lipsa de constiinta de cetatean, superficialitate si irresponsabilitate.

Un alt conflict al dramei este cel dintre Alta si Gralla, dintre profunzimea sentimenelor barbatului si cochetaria si superficialitatea Altei, capabila de adulter. Pe de alta parte, in sufletul femeii se da o lupta inegală intre dorinta de a intelege gestul din trecut al lui Cellino si datoria si respectul impuse de Pietro.

Nu in ultimul rand, conflictul interior al lui Pietro Gralla evidentiaza spiritul hipersensibil, hiperanalitic si problematizant al personajului care are revelatia caracterului utopic, idealist al propriului sistem de valori. "Nu tu m-ai inselat, eu m-am inselat" este fraza ce sintetizeaza principala schimbare a capitanului, care intelege ca realitatea infirma conceptia lui absolutista. Dintr-un intelectual inadaptat social, Gralla va deveni un individ care gaseste in interior resursele pentru a-si depasi criza, in asa fel incat, desi este invins prin tradarea Altei, ramane un invingator prin puterea de regenerare; aceasta il diferențiază de eroii din alte piese camilpetresciene, care preferă sinuciderea în momentul anularii idealurilor (Gelu Ruscanu din Jocul ielelor). Finalul piesei prezintă, asadar, dubla condiție a personajului: el este un invins în relația cu Alta, dar ramane un invingator deoarece criza interioara își gaseste o soluție, ceea ce diferențiază drama de tragedie.

Prin urmare, aparitia dramei raspunde necesitatii adaptarii formelor dramaturgiei la redarea fidela a complexitatii vietii reale, astfel incat preferinta pentru personaje confruntate cu situatii veridice, implicate in conflicte cu substanta reala, reprezinta confirmarea universului de asteptare al publicului.